

16

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 15 grudnia 1973 r.

w sprawie ustalenia i ogłoszenia statutu stowarzyszenia wyższej użyteczności „Liga Ochrony Przyrody”.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1968 r. w sprawie uznania Ligi Ochrony Przyrody za stowarzyszenie wyższej użyteczności (Dz. U. Nr 33, poz. 227) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się i ogłasza statut stowarzyszenia wyższej użyteczności „Liga Ochrony Przyrody”, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 września 1968 r. w sprawie ustalenia i ogłoszenia statutu stowarzyszenia wyższej użyteczności „Liga Ochrony Przyrody” (Monitor Polski Nr 41, poz. 289).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: S. Kowalczyk

Załącznik do zarządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych z dnia
15 grudnia 1973 r. (poz. 16).

STATUT STOWARZYSZENIA „LIGA OCHRONY PRZYRODY”

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Liga Ochrony Przyrody (LOP), zwana dalej „Ligą”, jest stowarzyszeniem wyższej użyteczności i ma osobowość prawną.

§ 2. Terenem działalności Ligi jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

§ 3. Siedzibą organów naczelnych Ligi jest m. st. Warszawa.

§ 4. Liga ma prawo tworzenia jednostek terenowych.

§ 5. Odznaką Ligi jest stylizowany żubr z napisem „Liga Ochrony Przyrody”.

§ 6. Liga może być członkiem organizacji społecznych, krajowych i międzynarodowych, których cele i zadania są pokrewne lub bliskie zadaniom Ligi.

Rozdział 2

Cele i środki działania.

§ 7. Celem Ligi jest:

1) kształtowanie właściwego stosunku człowieka do przyrody, budzenie jej umiłowania i szerzenie pełnego zrozumienia istoty, znaczenia i celów ochrony przyro-

dy wśród szerokich rzesz społeczeństwa, a zwłaszcza wśród młodzieży,

2) inicjowanie i podejmowanie społecznych przedsięwzięć oraz pełnienie roli organizatorskiej w społecznym ruchu na rzecz ochrony przyrody i kształtowania środowiska przyrodniczego,

3) kształtowanie opinii publicznej w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego,

4) zabieganie o ochronę wszelkich dziedzin środowiska przyrodniczego, a w szczególności:

- a) szaty roślinnej i świata zwierzęcego,
- b) gruntów rolnych i leśnych oraz ich rekultywacji,
- c) wód i powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem,
- d) terenów przeznaczonych na cele turystyczno-wypoczynkowe,
- e) terenów zielonych,

5) zabieganie o właściwe użytkowanie oraz świadome i celowe odtwarzanie, a także pomnażanie zasobów przyrody ojczyznej jako dobra ogólnonarodowego,

6) zabieganie o zachowanie piękna i swoistych cech rodzimego krajobrazu,

7) zapobieganie uszkodzaniu i niszczeniu środowiska przyrodniczego, przede wszystkim zaś chronionych lub zasługujących na ochronę tworów przyrody żywej lub nieożywionej, a w tym również zabytkowych terenów zieleni (parków, ogrodów, cmentarzy).

§ 8. 1. Dla osiągnięcia swych celów Liga:

- 1) prowadzi akcję informacyjno-propagandową za pośrednictwem powszechnych środków informacji, przerwoczy; odczytów, wystaw, wycieczek, organizowania konkursów oraz przyznawania nagród i wyróżnień za wybitne osiągnięcia na polu ochrony środowiska przyrodniczego, urządzania dni lasu i zadrzewień, dni ochrony przyrody oraz przez własne wydawnictwa,
- 2) podejmuje działania zmierzające do ograniczenia ujemnych skutków naruszania środowiska przyrodniczego, zajmuje czynną postawę przy zwalczaniu przejawów niszczyielskiego stosunku do przyrody oraz mobilizuje społeczeństwo do tej akcji,
- 3) prowadzi społeczną akcję w zakresie zadrzewiania i zalesiania kraju,
- 4) popularyzuje wśród społeczeństwa, a w szczególności wśród młodzieży humanitarny stosunek do zwierząt,
- 5) budzi wśród społeczeństwa, a zwłaszcza wśród młodzieży zainteresowanie prowadzeniem badań i obserwacji przyrodniczych,
- 6) inicjuje, popiera i współdziała w prowadzeniu prac naukowych w zakresie ochrony przyrody,
- 7) prowadzi społeczną akcję w zakresie szkolenia kadr instruktorów i opiekunów ochrony przyrody,
- 8) prowadzi kluby i ośrodki dydaktyczno-informacyjne, jak również wpływa na kształtowanie prawidłowego stosunku do przyrody osób wypoczywających i turystów,
- 9) współdziała z organami administracji państwowej oraz jednostkami gospodarczymi i naukowymi w dziedzinie ochrony środowiska przyrodniczego, jak również sprawowania nadzoru i kontroli społecznej nad przestrzeganiem przepisów w tym zakresie oraz wykonuje inne zlecane przez organy administracji państwowej czynności wchodzące w zakres statutowej działalności Ligi,
- 10) współpracuje z innymi organizacjami i instytucjami, podejmującymi zadania w zakresie ochrony przyrody,
- 11) utrzymuje stosunki i współpracuje z organizacjami ochrony przyrody za granicą.

2. Liga opiera swą działalność na społecznej pracy członków.

Rozdział 3

Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 9. Członkami Ligi mogą być osoby fizyczne i prawne.

§ 10. Członkowie Ligi dzielą się na zwyczajnych, wspierających, honorowych oraz członków kół szkolnych.

§ 11. 1. Członka zwyczajnego będącego osobą fizyczną przyjmuje zarząd koła na podstawie pisemnej deklaracji kandydata. Dowodem posiadania członkostwa zwyczajnego jest legitymacja członkowska, podpisana przez zarząd koła.

2. Członek zwyczajny ma prawo:

- 1) czynnego i biernego wyboru do organów Ligi; członkowie kół szkolnych korzystają z tego prawa tylko w kole, do którego należą,
- 2) korzystania ze wszystkich urządzeń i udogodnień Ligi,
- 3) noszenia odznaki członkowskiej Ligi.

§ 12. 1. Członek zwyczajny jest obowiązany:

- 1) przestrzegać postanowień statutu i regulaminów Ligi oraz stosować się do uchwał i zarządzeń jej organów,
- 2) brać czynny udział w realizacji zadań Ligi,
- 3) opłacać regularnie składki członkowskie.

2. Pełnienie przez członków Ligi funkcji we władzach Ligi z wyboru jest honorowe.

§ 13. 1. Członka zwyczajnego będącego osobą prawną przyjmuje zarząd oddziału lub zarząd okręgu na podstawie pisemnego zgłoszenia i po zadeklarowaniu określonej składki.

2. Członek zwyczajny będący osobą prawną bierze udział w działalności Ligi przez swego przedstawiciela i ma prawa członka zwyczajnego oprócz biernego prawa wyborczego do organów Ligi. Sposób korzystania z urządzeń i udogodnień Ligi przez osoby prawne określa regulamin uchwalony przez Zarząd Główny Ligi.

§ 14. Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna albo osoba prawna, jeżeli złoży oświadczenie o solidaryzowaniu się z celami Ligi i zobowiąże się do płacenia zadeklarowanej składki.

§ 15. Członkiem honorowym może być osoba, która w toku wieloletniej działalności szczególnie zasłużyła się dla rozwoju Ligi. Godność członka honorowego nadaje Krajowy Zjazd na wniosek Zarządu Głównego Ligi.

§ 16. 1. Członkowie honorowi mają wszystkie prawa członków zwyczajnych. Członkowie honorowi nie opłacają składek członkowskich.

2. Utrata godności członka honorowego następuje na skutek uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów, powziętej na wniosek Zarządu Głównego Ligi.

§ 17. 1. Przynależność do Ligi ustaje w razie:

- 1) śmierci członka,
- 2) likwidacji osoby prawnej będącej członkiem zwyczajnym lub wspierającym Ligi,
- 3) dobrowolnego wystąpienia, zgłoszonego na piśmie zarządowi koła, po uregulowaniu zobowiązań wobec Ligi,
- 4) skreślenia z listy członków przez zarząd koła z powodu nie usprawiedliwionego zalegania z opłatą składek członkowskich za okres przekraczający 1 rok,
- 5) wykluczenia przez zarząd okręgu na wniosek zarządu koła z powodu:

- a) nieprzestrzegania przez członka postanowień statutu lub uchwał i zarządzeń organów Ligi,
- b) działania na szkodę Ligi,
- c) skazania prawomocnym wyrokiem sądowym na karę dodatkową pozbawienia praw publicznych.

2. Od decyzji zarządu Koła o skreśleniu z listy członków przysługuje odwołanie do zarządu bezpośrednio wyższej instancji.

3. Od decyzji zarządu okręgu o wykluczeniu z Ligi przysługuje odwołanie do Zarządu Głównego.

§ 18. 1. Członkom Ligi za zasługi w realizacji zadań statutowych może być nadana odznaka honorowa srebrna lub złota.

2. Odznaki honorowe nadaje Zarząd Główny.

3. Zasady i tryb nadawania odznak honorowych określa regulamin uchwalony przez Zarząd Główny.

Rozdział 4

Struktura organizacyjna Ligi.

§ 19. 1. Jednostkami terenowymi Ligi są:

- 1) okręgi wojewódzkie i okręg stołeczny,
- 2) oddziały powiatowe,
- 3) koła (gminne, wspólne dla miasta i gminy, zakładowe, uczelniane, międzyuczelniane i środowiskowe),
- 4) koła szkolne.

2. Koła szkolne działają na podstawie regulaminu wydanego przez Zarząd Główny Ligi, po uzgodnieniu z Ministerstwem Oświaty i Wychowania.

§ 20. O utworzeniu i likwidacji jednostek terenowych Ligi decydują:

- 1) w odniesieniu do okręgu — Zarząd Główny,
- 2) w odniesieniu do oddziału powiatowego — zarząd okręgu,
- 3) w odniesieniu do koła — zarząd oddziału powiatowego.

§ 21. Organami naczelnymi Ligi są:

- 1) Krajowy Zjazd,
- 2) Zarząd Główny,
- 3) Główna Komisja Rewizyjna.

§ 22. Organami okręgowymi są:

- 1) okręgowy zjazd,
- 2) zarząd okręgu,
- 3) komisja rewizyjna okręgu.

§ 23. Organami oddziału powiatowego są:

- 1) powiatowy zjazd,
- 2) zarząd oddziału powiatowego,
- 3) komisja rewizyjna oddziału powiatowego.

§ 24. Organami koła są:

- 1) walne zebranie koła,
- 2) zarząd koła,
- 3) komisja rewizyjna koła.

§ 25. Delegatów na Zjazd Krajowy oraz na zjazdy okręgowe i powiatowe wybiera się według następujących zasad:

Najmniejszą liczbą delegatów niezależnie od liczby członków wynosi:

- 1) z koła — 1 delegat na zjazd powiatowy,
 - 2) z oddziału powiatowego — 2 delegatów na zjazd okręgowy,
 - 3) z okręgu — 3 delegatów na Krajowy Zjazd;
- ponadto koła, oddziały powiatowe i okręgi o znaczniejszej liczbie członków wybierają dodatkowych delegatów według zasad ustalonych przez Zarząd Główny.

§ 26. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, uchwały organów Ligi zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy osób uprawnionych do głosowania; w razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

§ 27. Kadencja organów Ligi trwa 4 lata, z wyjątkiem organów kół, których kadencja trwa 2 lata.

A. Organy naczelne

§ 28. 1. Najwyższym organem Ligi jest Krajowy Zjazd.

2. Do kompetencji Krajowego Zjazdu należą:

- 1) uchwalanie wytycznych działalności Ligi,
- 2) uchwalanie projektów zmian statutu,
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie przedstawionych przez Zarząd Główny sprawozdań oraz planów gospodarczych i finansowych,
- 4) podejmowanie uchwały w sprawie absolutorium dla ustępującego Zarządu Głównego za ubiegły okres jego kadencji, po rozpatrzeniu sprawozdań Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 5) wybór Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 6) nadawanie godności członka honorowego Ligi,
- 7) uchwalenie regulaminów Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 8) podejmowanie uchwał w sprawach rozwiązania Ligi i przeznaczenia jej majątku.

§ 29. Podejmowanie uchwał w sprawie zmiany statutu lub w sprawie rozwiązania Ligi wymaga do swej ważności $\frac{2}{3}$ głosów ogólnej liczby delegatów, przy obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ uprawnionych do głosowania na Zjeździe.

§ 30. Krajowy Zjazd odbywa się raz na 4 lata i jest zwoływany przez Zarząd Główny.

§ 31. 1. Na żądanie Głównej Komisji Rewizyjnej albo na żądanie co najmniej $\frac{1}{3}$ liczby zarządów okręgów Zarząd Główny jest obowiązany zwołać Nadzwyczajny Krajowy Zjazd w terminie nie przekraczającym 6 miesięcy.

2. Zarząd Główny może również zwołać Nadzwyczajny Krajowy Zjazd z własnej inicjatywy.

§ 32. O terminie Krajowego Zjazdu Zarząd Główny zawiadamia pisemnie zarządy okręgów co najmniej na miesiąc przed zwołaniem Zjazdu, a o porządku obrad — co najmniej na 14 dni przed jego terminem.

§ 33. 1. W Krajowym Zjeździe biorą udział:

- 1) delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy,
- 2) członkowie Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej,
- 3) członkowie honorowi Ligi.

2. Członkowie organów naczelnych Ligi i członkowie honorowi Ligi, nie będący delegatami, mają głos doradczy.

§ 34. 1. Krajowy Zjazd wybiera 40 członków Zarządu Głównego i 10 zastępców. W skład Zarządu Głównego wchodzi ponadto prezesi zarządów okręgów Ligi i delegaci wyznaczeni przez Ministrów: Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, Oświaty i Wychowania, Rolnictwa, Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Kultury i Sztuki, a ponadto przez Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki, Centralną Radę Związków Zawodowych i Radę Główną Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej.

2. Zarząd Główny może dokooptować do swego grona do pełnego składu nowych członków, nie więcej jednak niż 30% ogólnej liczby członków Zarządu Głównego z wyboru.

§ 35. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się co najmniej raz na pół roku. Posiedzenia zwołuje Prezydium Zarządu Głównego i zawiadamia o tym członków Zarządu co najmniej na 14 dni przed terminem posiedzenia.

§ 36. 1. Zarząd Główny wybiera spośród siebie prezydium składające się z 11—15 osób, w tym prezesa, 4—5 wiceprezesów, sekretarza generalnego i skarbnika.

2. Zarząd Główny na wniosek Prezydium Zarządu Głównego ustala liczbę urzędujących członków prezydium.

§ 37. 1. Zarząd Główny jest naczelnym organem wykonawczym Ligi, kieruje jego pracą i odpowiada za swoją działalność przed Krajowym Zjazdem.

2. Do zakresu działania Zarządu Głównego należy w szczególności:

- 1) wybór Prezydium Zarządu Głównego,
- 2) uchwalanie regulaminów Prezydium Zarządu Głównego i zarządu okręgu,
- 3) ustalanie zakresu działania, składu i sposobu powołania komisji,
- 4) czuwanie nad wykonywaniem i przestrzeganiem uchwał Krajowego Zjazdu i zatwierdzanie planów działalności Ligi na podstawie wytycznych Krajowego Zjazdu,
- 5) zatwierdzanie planów pracy okręgów i ustalanie dla nich wiążących wytycznych,
- 6) zatwierdzanie preliminarzy budżetowych i bilansów oraz sprawozdań z działalności Ligi,
- 7) ustalanie wysokości składek członkowskich,
- 8) podejmowanie uchwał w sprawie członkostwa Ligi w innych organizacjach społecznych krajowych i międzynarodowych,
- 9) rozpatrywanie odwołań od decyzji niższych organów, dotyczących wykluczenia członka Ligi,
- 10) ustalanie zasad i trybu wybierania delegatów na Zjazd Krajowy oraz na zjazdy okręgowe i powiatowe,
- 11) ustalanie zasad i trybu nadawania odznak honorowych i podejmowanie uchwał o ich nadaniu.

§ 38. 1. Prezydium Zarządu Głównego działa w imieniu Zarządu Głównego Ligi.

2. Do zakresu działania Prezydium należy:

- 1) wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu i Zarządu Głównego,
- 2) opracowywanie planu działalności, preliminarzy budżetowych i sprawozdań oraz uchwalanie instrukcji i regulaminów nie zastrzeżonych do właściwości innych organów Ligi,
- 3) gospodarowanie funduszami i majątkiem Ligi w granicach określonych budżetem,
- 4) zwoływanie posiedzeń Zarządu Głównego,
- 5) składanie na posiedzeniach Zarządu Głównego sprawozdań z wykonywanych prac,

6) analizowanie planów pracy, preliminarzy budżetowych i sprawozdań organów Ligi oraz przedstawianie wniosków w tym zakresie Zarządowi Głównemu,

7) uchwalanie regulaminu Biura Zarządu Głównego,

8) zawieszanie uchwał zarządów okręgów, zawieszanie w czynnościach zarządów okręgów lub poszczególnych ich członków, jeżeli ich działalność jest niezgodna ze statutem Ligi,

9) przyjmowanie zapisów i darowizn,

10) przedstawianie Zarządowi Głównemu wniosków w sprawie nadawania odznaki honorowej Ligi,

11) reprezentowanie Ligi.

3. W razie zawieszenia w czynnościach zarządu okręgu Prezydium Zarządu Głównego mianuje tymczasowy zarząd okręgu, który sprawuje funkcje do czasu ukonstytuowania się nowo wybranego zarządu.

§ 39. Posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego zwołuje prezes lub w jego zastępstwie jeden z wiceprezesów.

§ 40. 1. Główna Komisja Rewizyjna jest organem kontrolnym Ligi.

2. Do zakresu działania Głównej Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) stała kontrola co najmniej raz w roku całokształtu działalności Ligi pod względem celowości, prawidłowości oraz zgodności z przepisami prawa, postanowieniami statutu i uchwałami Krajowego Zjazdu, jak również kontrola wpłat z tytułu składek członkowskich,
- 2) zgłaszanie na posiedzeniach Zarządu Głównego i jego Prezydium uwag i wniosków w sprawie działalności Ligi,
- 3) składanie sprawozdań na Krajowym Zjeździe i zgłaszanie wniosków w sprawie udzielania absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu,
- 4) uchwalanie regulaminów i instrukcji dla okręgowych i powiatowych komisji rewizyjnych,
- 5) nadzór nad działalnością okręgowych komisji rewizyjnych.

3. Na żądanie Głównej Komisji Rewizyjnej Prezydium Zarządu Głównego zwołuje posiedzenia tego zarządu w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia żądania.

§ 41. Główna Komisja Rewizyjna składa się z 7 członków i 5 zastępców; komisja wybiera spośród swoich członków przewodniczącego, sekretarza i ich zastępców.

§ 42. Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej mają prawo uczestniczenia z głosem doradczym w posiedzeniach Zarządu Głównego i Prezydium Zarządu Głównego.

B. Organy okręgowe

§ 43. 1. Okręgowy zjazd jest najwyższym organem Ligi na terenie działania okręgu.

2. Do kompetencji okręgowego zjazdu należy:

- 1) podejmowanie uchwały w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu okręgu za ubiegły okres jego kadencji, po rozpatrzeniu sprawozdań zarządu okręgu i komisji rewizyjnej okręgu,

- 2) wybór zarządu okręgu i komisji rewizyjnej okręgu,
- 3) rozpatrywanie wniosków zgłoszonych przez organy okręgu i zarządy oddziałów powiatowych i podejmowanie odpowiednich uchwał,
- 4) wybór delegatów na Krajowy Zjazd.

§ 44. Okręgowy zjazd odbywa się raz na 4 lata i jest zwoływany przez zarząd okręgu.

§ 45. 1. Na żądanie Zarządu Głównego, Prezydium Zarządu Głównego, komisji rewizyjnej okręgu lub co najmniej $\frac{1}{3}$ liczby zarządów oddziałów powiatowych zarząd okręgu jest obowiązany zwołać nadzwyczajny okręgowy zjazd.

2. Zarząd okręgu może również zwołać nadzwyczajny okręgowy zjazd z własnej inicjatywy, po porozumieniu się z Prezydium Zarządu Głównego.

§ 46. O terminie okręgowego zjazdu oraz porządku jego obrad zarząd okręgu zawiadamia pisemnie zarządy oddziałów powiatowych co najmniej na 14 dni przed zwołaniem zjazdu.

§ 47. 1. W okręgowym zjeździe biorą udział:

- 1) delegaci wybrani na zjazdach powiatowych,
- 2) przedstawiciele Prezydium Zarządu Głównego,
- 3) członkowie Zarządu Głównego, mieszkający na terenie działalności okręgu,
- 4) członkowie zarządu okręgu i komisji rewizyjnej okręgu.

2. Przedstawiciele Prezydium Zarządu Głównego, członkowie Zarządu Głównego mieszkający na terenie okręgu i członkowie organów okręgowych, nie będący delegatami, mają głos doradczy.

§ 48. 1. Okręgowy zjazd wybiera 25 członków zarządu okręgu oraz 6 zastępców. W skład zarządu wchodzi ponadto prezesi oddziałów powiatowych i przedstawiciele: wydziałów rolnictwa, leśnictwa i skupu; gospodarki przestrzennej, geologii i ochrony środowiska; zdrowia i opieki społecznej; kultury i sztuki; kultury fizycznej i turystyki urzędu wojewódzkiego, wojewódzkiego komitetu ochrony przyrody, a nadto — wojewódzki konserwator przyrody, delegat wojewódzkiej rady związków zawodowych oraz przedstawiciele delegowani przez radę wojewódzką Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej.

2. Zarząd Okręgu może dokooptować do swego grona do pełnego składu nowych członków, nie więcej jednak niż 30% ogólnej liczby członków zarządu okręgu z wyboru.

§ 49. Posiedzenia zarządu okręgu odbywają się co najmniej raz na pół roku; posiedzenia zwołuje prezes lub w jego zastępstwie wiceprezes.

§ 50. 1. Zarząd okręgu wybiera spośród siebie prezydium składające się z 7—9 osób, w tym prezesa, 2—3 wiceprezesów, sekretarza i skarbnika.

2. Zarząd okręgu na wniosek prezydium zarządu okręgu ustala liczbę urzędujących członków prezydium, nie więcej jednak niż dwie osoby.

§ 51. 1. Zarząd okręgu jest organem kierującym działalnością okręgu w okresie między okręgowymi zjazdami.

2. Do zakresu działania zarządu okręgu należy w szczególności:

- 1) wykonywanie uchwał okręgowego zjazdu oraz uchwał i zarządzeń organów naczelnych Ligi,
- 2) opracowywanie planów pracy, preliminarzy budżetowych i sprawozdań okręgu,
- 3) zatwierdzanie planów pracy i sprawozdań oraz preliminarzy budżetowych oddziałów powiatowych, a nadto ustalanie wiążących wytycznych do ich działalności,
- 4) zawieszanie i uchylanie uchwał zarządów oddziałów powiatowych, zawieszanie w czynnościach zarządów oddziałów powiatowych lub poszczególnych ich członków, jeżeli ich działalność jest sprzeczna ze statutem Ligi,
- 5) zwoływanie okręgowego zjazdu,
- 6) delegowanie przedstawicieli na powiatowe zjazdy,
- 7) reprezentowanie okręgu.

3. W razie zawieszenia w czynnościach zarządu oddziału powiatowego zarząd okręgu mianuje tymczasowy zarząd, który sprawuje funkcje do czasu ukonstytuowania się nowo wybranego zarządu.

§ 52. Zakres działania i tryb pracy prezydium zarządu okręgu określa regulamin uchwalony przez zarząd okręgu.

§ 53. 1. Komisja rewizyjna okręgu jest organem kontrolnym Ligi na terenie działania okręgu.

2. Do zakresu działania okręgowej komisji rewizyjnej należy:

- 1) stała kontrola co najmniej raz w roku całokształtu działalności organów okręgu pod względem celowości, prawidłowości oraz zgodności z przepisami prawa, postanowieniami statutu oraz uchwałami i wytycznymi organów nadrzędnych Ligi, jak również kontrola wpłat z tytułu składek członkowskich,
- 2) zgłaszanie na posiedzeniach zarządu okręgu i jego prezydium uwag i wniosków w sprawie działalności okręgu,
- 3) składanie sprawozdań na okręgowym zjeździe i stawianie wniosków w sprawie udzielania absolutorium ustępującemu zarządowi okręgu,
- 4) nadzór nad działalnością powiatowych komisji rewizyjnych,
- 5) wykonywanie czynności zleconych przez Główną Komisję Rewizyjną.

3. Na żądanie okręgowej komisji rewizyjnej prezydium zarządu okręgu zwołuje posiedzenia tego zarządu w ciągu 15 dni od daty zgłoszenia żądania.

§ 54. Komisja rewizyjna okręgu składa się z 5 członków i 3 zastępców wybranych przez okręgowy zjazd; Komisja wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i sekretarza.

§ 55. 1. Członkowie okręgowej komisji rewizyjnej mają prawo uczestniczenia w posiedzeniach zarządu okręgu z głosem doradczym.

2. Komisja rewizyjna ma prawo występowania do Prezydium Zarządu Głównego o zawieszenie w czynnościach zarządu okręgu, a do zarządu okręgu o zawieszenie w czynnościach zarządu oddziału powiatowego lub poszczególnych członków tych zarządów.

C. Organy powiatowe

§ 56. 1. Powiatowy zjazd jest najwyższym organem Ligi na terenie działania oddziału.

2. Do kompetencji powiatowego zjazdu oddziału należy:

- 1) podejmowanie uchwał w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu oddziału powiatowego za ubiegły okres jego kadencji po rozpatrzeniu sprawozdań zarządu i komisji rewizyjnej oddziału,
- 2) wybór zarządu oddziału i komisji rewizyjnej oddziału,
- 3) rozpatrywanie wniosków zgłaszanych przez organy oddziału powiatowego i zarządy kół i podejmowanie odpowiednich uchwał,
- 4) wybór delegatów na okręgowy zjazd.

§ 57. 1. Powiatowy zjazd odbywa się raz na 4 lata i jest zwoływany przez zarząd oddziału powiatowego.

2. Na żądanie prezydium zarządu okręgu, komisji rewizyjnej oddziału lub co najmniej $\frac{1}{3}$ liczby zarządów kół zarząd oddziału powiatowego jest obowiązany zwołać nadzwyczajny powiatowy zjazd.

3. Zarząd oddziału powiatowego może również zwołać nadzwyczajny powiatowy zjazd z własnej inicjatywy po porozumieniu się z prezydium zarządu okręgu.

§ 58. O terminie zjazdu oraz porządku jego obrad zarząd oddziału powiatowego zawiadamia pisemnie zarządy kół co najmniej na 14 dni przed zwołaniem zjazdu.

§ 59. 1. W powiatowym zjeździe biorą udział:

- 1) delegaci wybrani na walnych zebraniach kół,
- 2) opiekunowie kół szkolnych,
- 3) przedstawiciele zarządu okręgu,
- 4) członkowie zarządu okręgu zamieszkujący na terenie działalności oddziału powiatowego,
- 5) członkowie zarządu oddziału powiatowego i komisji rewizyjnej oddziału.

2. Przedstawiciele zarządu okręgu, członkowie zarządu okręgu, mieszkający na terenie działalności oddziału powiatowego, i członkowie organów powiatowych nie będący delegatami mają głos doradczy.

§ 60. 1. Powiatowy zjazd wybiera 6—12 członków zarządu oddziału, w tym prezesa, 1—3 wiceprezesów, sekretarza i skarbnika, którzy tworzą prezydium i działają w imieniu zarządu oddziału. Powiatowy zjazd wybiera również 3 zastępców członków zarządu. Ponadto w skład zarządu wchodzi przedstawiciele wydziałów rolnictwa, leśnictwa i skupu, gospodarki komunalnej, przestrzennej, ochrony środowiska i komunikacji, zdrowia i opieki społecznej, oświaty i wychowania, kultury, kultury fizycznej i turystyki urzędu powiatowego, jak również przedstawiciele powiatowej (wspólnej dla miasta i powiatu, miejskiej) rady związków zawodowych oraz przedstawiciele delegowani przez radę powiatową Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej.

2. Zarząd oddziału powiatowego może dokooptować do swego grona do pełnego składu nowych członków, nie więcej jednak niż 30% ogólnej liczby członków zarządu oddziału z wyboru.

§ 61. Posiedzenia zarządu oddziału powiatowego zwołuje prezes lub wiceprezes co najmniej raz na kwartał.

§ 62. 1. Zarząd oddziału powiatowego jest organem kierującym działalnością oddziału w okresie między zjazdami.

2. Do zakresu działania zarządu oddziału powiatowego należy w szczególności:

- 1) wykonywanie uchwał powiatowego zjazdu oraz uchwał i zarządzeń wyższych organów Ligi,
- 2) opracowywanie planów pracy, preliminarzy budżetowych i sprawozdań oddziału,
- 3) zawieszanie i uchylanie uchwał zarządów kół, zawieszanie w czynnościach zarządów kół oddziału lub poszczególnych ich członków, jeżeli ich działalność jest sprzeczna ze statutem Ligi,
- 4) zwoływanie powiatowego zjazdu,
- 5) delegowanie przedstawicieli na walne zebrania kół,
- 6) reprezentowanie oddziału.

3. W razie zawieszenia w czynnościach zarządu koła zarząd oddziału powiatowego mianuje tymczasowy zarząd koła, który sprawuje funkcję do czasu ukonstytuowania się nowo wybranego zarządu.

§ 63. Zakres działania i tryb prac prezydium określa regulamin uchwalony przez zarząd oddziału powiatowego.

§ 64. 1. Komisja rewizyjna oddziału powiatowego jest organem kontrolnym Ligi na terenie działania oddziału.

2. Do zakresu działania komisji rewizyjnej oddziału stosuje się odpowiednio przepisy § 53 ust. 2 i 3.

§ 65. Komisja rewizyjna oddziału powiatowego składa się z 3 członków i 2 zastępców, wybranych przez powiatowy zjazd; komisja wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i sekretarza.

§ 66. Członkowie komisji rewizyjnej oddziału powiatowego mają prawo uczestniczenia w posiedzeniach zarządu oddziału z głosem doradczym.

D. Koła

§ 67. 1. Koło jest podstawowym ogniwem Ligi inicjującym i realizującym zadania w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w terenie.

2. Do utworzenia koła wymagana jest liczba przynajmniej 10 członków Ligi.

3. Walne zebranie koła zwołuje zarząd koła raz na 2 lata w porozumieniu z prezydium zarządu oddziału powiatowego.

4. Na żądanie zarządu oddziału, komisji rewizyjnej i koła lub co najmniej $\frac{1}{3}$ ogólnej liczby członków koła zarząd jest obowiązany zwołać nadzwyczajne walne zebranie koła. Zarząd koła może również zwołać nadzwyczajne walne zebranie koła z własnej inicjatywy, po porozumieniu się z zarządem oddziału.

§ 68. 1. W walnym zebraniu koła uczestniczą członkowie koła i przedstawiciele zarządu oddziału.

2. Do zakresu działania walnego zebrania koła należy:

- 1) podejmowanie uchwał w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu koła za ubiegły okres jego kadencji, po rozpatrzeniu sprawozdań zarządu i komisji rewizyjnej koła,
- 2) wybór zarządu i komisji rewizyjnej koła,
- 3) decydowanie w sprawach koła nie zastrzeżonych do właściwości wyższych organów Ligi,
- 4) wybór delegatów na powiatowy zjazd.

§ 69. 1. W zależności od liczby członków koła zarząd koła składa się z 3—7 osób, w tym prezesa, sekretarza i skarbnika.

2. Zarząd koła może dokooptować do swego grona na miejsce ustępujących członków z wyboru nowych członków, nie więcej jednak niż 3 osoby.

3. Posiedzenia zarządu koła zwołuje prezes lub sekretarz co najmniej raz na 2 miesiące.

4. Zarząd koła wykonuje uchwały walnego zebrania koła oraz uchwały i zarządzenia organów Ligi, kieruje pracami koła na swoim terenie oraz zbiera składki.

§ 70. 1. Komisja rewizyjna koła składa się z 3 członków i 1 zastępcy; komisja wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i sekretarza.

2. Zakres działania i tryb pracy komisji rewizyjnej koła określa regulamin uchwalony przez okręgową komisję rewizyjną.

Rozdział 5

Organy doradcze i opiniodawcze.

§ 71. 1. Zarząd Główny powołuje radę naukową będącą organem doradczym i opiniodawczym dla zarządu.

2. Szczegółowe zasady i tryb powoływania rady i jej działalności określa regulamin uchwalony przez Zarząd Główny.

§ 72. 1. Do opracowywania poszczególnych zagadnień z zakresu działalności Ligi mogą być powoływane komisje przy Zarządzie Głównym i przy zarządach okręgów.

2. Zakres działania, skład komisji i sposób ich powoływania określa Zarząd Główny.

Rozdział 6

Fundusze i majątek Ligi.

§ 73. 1. Majątek Ligi stanowią jej fundusze oraz ruchomości i nieruchomości.

2. Fundusze Ligi składają się z:

- 1) wpływów ze składek członkowskich,

- 2) dochodu z majątku nieruchomego,
- 3) dotacji i zapisów,
- 4) dochodów z imprez,
- 5) wpływów z działalności wydawniczej,
- 6) wpływów z innej działalności gospodarczej, na której prowadzenie Liga otrzymała zezwolenie właściwych organów administracji państwowej.

§ 74. 1. Właścicielem całego majątku jest Liga: Majątek Ligi może być używany wyłącznie na realizację celów statutowych.

2. Okręgi, oddziały powiatowe i koła gospodarują funduszami w sposób ustalony przez Prezydium Zarządu Głównego w granicach zatwierdzonego budżetu i mają prawo użytkowania majątku Ligi zgodnie z zasadami ustalonymi przez Prezydium Zarządu Głównego.

§ 75. 1. Do nabywania, zbywania i obciążania majątku nieruchomego oraz do zaciągania innych zobowiązań upoważnione jest Prezydium Zarządu Głównego. Oświadczenia w zakresie praw i obowiązków majątkowych w imieniu Prezydium podpisują dwie osoby: prezes lub wiceprezes oraz skarbnik lub inny upoważniony członek Prezydium.

2. Uprawnienia do zaciągania zobowiązań Prezydium Zarządu Głównego może przekazać zarządom niższego szczebla lub innym osobom, udzielając upoważnienia ogólnego lub szczególnego.

3. W wypadkach określonych w ust. 2 oświadczenia w zakresie praw i obowiązków majątkowych Ligi wymagają do swej ważności podpisów dwóch członków właściwego zarządu, w tym prezesa lub wiceprezesa oraz skarbnika albo innego upoważnionego członka tego zarządu.

Rozdział 7

Przepisy końcowe.

§ 76. Organy Ligi, których kadencja się zakończyła, działają do chwili ukonstytuowania się nowo wybranych organów, którym obowiązane są niezwłocznie przekazać czynności, majątek (akta i wszystkie urządzenia Ligi). Przekazania dokonuje się w formie protokołarnej.

§ 77. Ilekroć w niniejszym statucie jest mowa o oddziałach powiatowych oraz o organach powiatowych Ligi, należy przez to rozumieć również odpowiednie oddziały oraz organy wspólne dla miasta i powiatu, miejskie oraz dzielnicowe.